

Sygn. akt III Ca 1922/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w G. III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia Sądu Okręgowego Leszek Dąbek

Sędziowie Sądu Okręgowego: Tomasz Pawlik

Henryk Brzykiewicz

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 11 września 2019 r. w G.

na rozprawie

sprawy z powództwa A. T.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt I C 1443/17

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w G., pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania odwoławczego.

SSO Henryk Brzykiewicz SSO Leszek Dąbek SSO Tomasz Pawlik

Sygn. akt III Ca 1922/18

UZASADNIENIE

Powód A. T. żądał zasądzenia na jego rzecz od pozwanej (...) Spółki Akcyjnej w W. kwot po 4.175,82 zł miesięcznie,

tytułem renty wyrównawczej płatnej do 10-go dnia każdego miesiąca z wyrównaniem

od dnia października 2016 r. oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając żądanie twierdził, że w dniu 7 12 1996 r. uległ wypadkowi komunika-cyjnemu, na skutek czego, stał się niezdolny do pracy. Przed wypadkiem powód pracował na stanowisku inżyniera wentylacji – kierownika działu pod ziemią. Ubezpieczycielem sprawcy wypadku był, w jego dacie, pozwany. Pozwany uznał swą odpowiedzialność za zdarzenie i przyznał powodowi w 1999 r. rentę z tytułu utraconego zarobku w wysokości 2.951,97 zł. Powód wskazał, że wypłacana renta jest rentą uznaniową. Pozwany decyzją

z dnia 5 01 2017 r. obniżył powodowi wysokość renty w związku z możliwością przejścia przez powoda na emeryturę. W decyzji pozwany podał, że powód mógł od 1 09 2016 r. otrzymywać hipotetycznie emeryturę w wysokości 3.854,94 zł, rentę ZUS w wysokości 2.969,15 zł, co oznacza, że należna od pozwanego renta wyniosła 885,79 zł.

Pozwana (...) Spółka Akcyjna w W. wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zakwestionowała dochodzone roszczenie, zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Podniosła, że gdyby powód uzyskałby prawo do emerytury, zatem wysokość hipotetycznej emerytury stanowi wyznacznik w oparciu, o który powinna zostać wyliczona ewentualna renta wyrównawcza. Ponadto uznał, że powód nie udowodnił wysokości dochodzonej pozwem renty.

Sąd Rejonowy w G. w wyrokiem z dnia 10 07 2018 r. oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.617 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu.

W ustalonym stanie faktycznym, w motywach orzeczenia przywołał regulację art. 444 § 2 k.c., art. 907 § 2 k.c., art. 6 k.c. oraz przepisy ar. 3 k.p.c., art. 229 k.p.c. i art. 232 k.p.c. Wskazał, że w zaistniałym stanie faktycznym podstawą modyfikacji wysokości renty wynikającej z ustawy tj. z art. 444 § 2 k.c., może być tylko zmiana stosunków. Oznacza to, że powód powinien wykazać na czym konkretnie polegała zmiana stosunków (takich jak zmiana możliwości zarobkowych poszkodowanego i zmiana wynagrodzenia na stanowisku, które piastował przed wypadkiem) i w jaki sposób, konkretnie,

owe modyfikacje wpływają na wysokość świadczenia. W niniejszej sprawie jednak powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia, zgodnie z treścią art. 6 k.c. Sąd uwzględnił, że powód był reprezentowany w sprawie przez adwokata, co oznacza,

że przyjęto odpowiednio wysoki miernik staranności po stronie powodowej. Przedłożone wraz z pozwem przez powoda dokumenty były niewystarczające aby można było uwzględnić powództwo, a powód w toku postępowania nie zgłosił żadnych innych środków dowodowych wykazujących zasadność i wysokość dochodzonego roszczenia. Powód winien wykazać środkami dowodowymi zasadność oraz wysokość dochodzonego roszczenia, co więcej powód nie wykazał by od dnia wydania decyzji ustalającej wysokość renty wyrównawczej doszło do zmiany stosunków, skutkującej uwzględnieniem powództwa, a tylko w ten sposób mógłby wykazać zasadność żądania pozwu. O kosztach orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.

Orzeczenie zaskarżył powód A. T., który wniósł o zmianę wyroku poprzez uwzględnienie powództwa oraz zasądzenie od pozwanego na jego rzecz zwrotu kosztów procesu wraz z kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Zarzucił, że przy ferowaniu wyroku naruszono prawo procesowe i materialne, regulacje:

- art. 233 k.p.c. poprzez pominięcie przy wydawaniu zaskarżonego orzeczenia istotnych okoliczności, w tym, że nabycie uprawnień emerytalnych oznacza uzyskanie prawa,

z którego uprawniony może, choć nie musi korzystać,

- art. 102 k.p.c. poprzez obciążenie powoda kosztami postępowania, pomimo, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek – powód jest bowiem osobą całkowicie niezdolną do pracy,

- art. 907 § 2 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie; art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.

- art. 228 § 1 k.p.c. poprzez błędne uznanie, że powód nie sprostął obowiązkowi ciężaru udowodnienia zmiany stosunków będących podstawą zmiany wysokości renty wręcz przeciwnie powód twierdził, że do tej zmiany nie doszło zatem żądał przywrócenia stanu poprzedniego; art. 444 § 2 k.c. poprzez jego błędne zastosowania i niezasądzenie od pozwanego na rzecz powoda renty w odpowiedniej wysokości, mimo, że utrata potencjału zarobkowego powoda jest bezsporna i przyznana przez pozwanego.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Sąd pierwszej instancji rozpoznając sprawę trafnie przyjął, że zgodnie z twierdzeniami pozwu powód dochodzi od pozwanego roszczenia wynikającego z art. 444 § 2 k.c., lecz wadliwie rozpoznał sprawę.

Przy jej rozpoznaniu umknęło nowiem jego uwadze, iż zgodnie z jego niekwestionowanymi ustaleniami wysokość należnej powodowi od pozwanej renty została ukształtowana od dnia 1 03 2016r. na kwotę 4.716,42zł brutto (3.854,95zł netto)

i stosownie do regulacji art. 907 § 2 k.c. może być ona zmieniona, bądź w drodze umowy stron albo w drodze przewidzianego w tej regulacji powództwa o zmianę wysokości

lub czasu trwania renty.

Powód nie zaakceptował skierowanego do niego oświadczenia pozwanej o zmianie jej wysokości (pismem z dnia 20 01 2017r. zakwestionował decyzję pozwanej z dnia 3 01 2017r.), w konsekwencji czego nie doszło do zmiany ukształtowanej wcześniej wolą stron wysokości renty i pozwana w celu jej obniżenia powinna była skierować powództwo do sądu, czego nie uczyniła, w konsekwencji czego punktem wyjścia przy ocenie zasadności powództwa powinna być wskazana powyżej wysokość renty ukształtowana wolą stron.

Nie zostało to uwzględnione wtoku postępowania, w konsekwencji czego nie została rozpoznana istota sprawy, co już tylko z tego powodu skutkowało koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania w oparciu o regulację art. 386 § 4 k.p.c.

Niezależnie od tego Sąd Rejonowy uznając za konieczne przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego (prawodawca konieczność jego przeprowadzenia przewidział - w art. 278 § 1 k.p.c. - dla „wypadków wymagających wiadomości specjalnych, co zawsze ma charakter ocenny i strona nie może mieć pewności, że przeprowadzenie tego dowodu jest niezbędne), powinien był - stosownie do regulacji art. 5 k.p.c. – zwrócić uwagę powodowi uwagę, na potrzebę zaoferowania mu tego dowodu, bądź rozważyć możliwość jego przeprowadzenia z urzędu przy zastosowaniu regulacji art. 232 zd. 2 k.p.c. (świadczenie rentowe ma szczególne znaczenie, gdyż zapewne osobom pozbawionym możliwości pracy zarobkowej uzyskania środków finansowych na ich utrzymanie).

Nie zostało to uczynione, co dodatkowo przemawia za koniecznością uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania

Reasumując zaskarżony wyrok jest wadliwy i dlatego apelację powoda jako uzasadnioną uwzględniono orzekając jak w sentencji na mocy regulacji art. 386 § 4 k.p.c.

Sąd Rejonowy rozpoznając ponownie sprawę uwzględni zawartą powyżej ocenę prawną i o ile w dalszym ciągu uznaje za konieczne przeprowadzenie w sprawie dowodu

z opinii biegłego - w oparciu o regulację art. 5 k.p.c. - zwróci na to uwagę powodowi.

Następnie o ile powód zgłosi taki wniosek to go rozpozna, a dopuszczony dowód prawidłowo przeprowadzi, a w przypadku, gdyby nie została on zgłoszony rozważy celowość jego dopuszczenia z urzędu przy zastosowaniu regulacji art. 232 k.p.c.

Orzekając w sprawie dokona oceny zebranego w sprawie materiału i poczyni ustalenia faktyczne dotyczące wszystkich istotnych okoliczności sprawy okoliczności, bądź też jednoznacznie w uzasadnieniu orzeczenia wypowie się, czy uznał je za nieudowodnione, a jeżeli tak to w jakim zakresie.

SSO Henryk Brzykiewicz SSO Leszek Dąbek SSO Tomasz Pawlik